

एन्टिपिलेप्टिक (Antiepileptic) औषधी

मिर्गी

मिर्गी, जसलाई सीजर डिसआर्डर पनि भनिन्छ, एक मस्तिष्क कोषहरूको असामान्य गतिविधिहरूको कारण हुने एक रोग हो। शुरुआतमा सम्पूर्ण शरीरमा मांसपेशी आवेग र अस्थायी चेतना गुमाउने देखा पर्छ। प्राय जसो केसहरूमा बारम्बार र अस्थायी बान्कीका साथ बिरामी अनियमित दौराबाट ग्रस्त हुन्छन्। वंशानुगत कारकहरू र मस्तिष्कमा चोट सहित यो रोगको असंख्य कारणहरू छन्।

एन्टिपिलेप्टिक औषधी सिजर नियन्त्रणको लागी औषधि हो। नियमित औषधीले मिर्गीको दौरालाई दबाउन सक्छ ताकि बिरामीले सामान्य जीवन बिताउन सकोस्। बिभिन्न प्रकारको मिर्गीका लागि बिभिन्न एन्टिपिलेप्टिक औषधिहरू आवश्यक पर्दछ। डाक्टरले बिरामीको अवस्था अनुसार उपयुक्त औषधि लेख्दछ। केही बिरामीहरूलाई औषधीहरूको धेरै प्रकारहरू लिन आवश्यक पर्दछ।

सामान्यतया प्रयोग हुने औषधि

1. फेनोबार्बिटल (पर्यायवाची: फेनोबारबिटोन): यसले केन्द्रीय स्नायु प्रणालीलाई दबाएर बिभिन्न प्रकारको मिर्गीलाई प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्न सक्दछ र शामक प्रभाव उत्पादन गर्दछ।
2. Phenytoin: यसको कम शामक प्रभाव हुन्छ र अक्सर फेनोबार्बिटल संग बिभिन्न प्रकारको मिर्गी को उपचार गर्न प्रयोग गरीन्छ। मस्तिष्क शल्यक्रिया वा टाउकोमा चोटपटक लाग्ने चोट लाग्नबाट जोगाउन पनि यो प्रयोग गर्न सकिन्छ।
3. भालप्रोइक एसिड: यो आन्द्रा द्वारा द्रुत रूपमा समाहित हुन्छ र यसले विभिन्न प्रकारको मिर्गीमा काम गर्दछ।

औषधि प्रयोगमा सल्लाह

1. बिरामीले निर्धारित अवधिमा निश्चित अन्तरालमा दीर्घकालिन आधारमा नियन्त्रण कायम राख्न पुनःप्रवाह कम गर्नका लागि औषधी लिनपर्दछ। अप्रभावी नियन्त्रण चिकित्सा उपचार खोज्न संकेत हो र डाक्टरले बिरामीको अवस्था अनुसार खुराक समायोजित गर्न सक्दछ। खुराक मनमानी परिवर्तन नगर्नुहोस्। निश्चित गर्नुहोस् कि तपाईंको अर्को औषधीय भेटघाट सम्म तपाईंको औषधीको स्टक पर्याप्त छ।

2. यदि तपाईंले एक खुराक बिसर्नु भयो भने, जति सक्दो चाँडो लिनुहोस् । यदि अर्को तालिकाबद्ध खुराकको लागि यो लगभग समय हो भने, छुटेको खुराक छोड्नुहोस् र निर्देशन अनुसार अर्को खुराक लिनुहोस्। डबल डोज नगर्नुहोस्।
3. केही बिरामीहरू औषधी लिए पछि पेट दुख्ने रोगबाट ग्रस्त हुन सक्छन्। यस्तो प्रतिक्रिया खाना पछि औषधी सेवन गरेर रोक्न सकिन्छ।

जीवन अनुकूलन

औषधि द्वारा अवस्थाको उचित नियन्त्रण भएका बिरामीहरू सामान्यतया साधारण मानिसहरूभन्दा फरक हुँदैनन्। मिर्गी संक्रामक होइन र यस रोगबाट पीडित बिरामीहरूले अरु सबै जस्तो सामान्य जीवन जीउन सक्छन्।

बिरामीहरूले आफ्नो दैनिक जीवनमा निम्न कुरामा विशेष ध्यान दिनुपर्दछ:

1. बिरामीहरूलाई प्रतिबन्धित खाना वा अतिरिक्त भिटामिनको आवश्यकता पर्ने तर उनीहरू औषधीको समयमा रक्सीबाट टाढा रहनुपर्दछ।
2. केहि रोजगार र खेल गतिविधिहरू जसको सर्तहरू सही तरिकाले नियन्त्रण गरिएको छैन, बिरामीहरूलाई खतरा निम्त्याउन सक्छ। त्यसको लागि डाक्टर संग परामर्श सिफारिस गरिन्छ।
3. होड काड मा मिर्गीले ग्रस्त बिरामीहरूलाई ड्राइभि लाइसेन्स राख्न निषेध गरिएको छ।
4. केहि एन्टिपाइलेटिक औषधीले अर्को औषधी सँग प्रतिकूल प्रभाव पार्ने हस्तक्षेप गर्दछ। अन्य औषधी लिनु भन्दा पहिले आफ्नो डाक्टरसँग परामर्श लिनुहोस्।
5. मिर्गीले ग्रस्त महिलाले गर्भवती हुनको लागि डाक्टरको सल्लाह लिनु पर्छ। केहि एन्टिपाइलेटिक औषधी (उदाहरण: वैलप्रोइक एसिड), यदि गर्भावस्थामा लिईएको खण्डमा भ्रुणको विकृति हुन सक्छ।
6. बिरामीहरूले उनीहरूसँग औषधि रेकर्ड र पहिचान कार्ड बोक्नु पर्छ जुन आपातकालीन स्थितिमा प्राथमिक उपचारको लागि स्वास्थ्य सेवा पेशेवरहरु लाई सन्दर्भको रूपमा प्रयोग गर्दछ।
7. सिजर काे स्थितिमा, बिरामीको हावा मार्ग सफा राख्नु एकदम महत्त्वपूर्ण हुन्छ। परिवारका सदस्यहरूले अनावश्यक रूपमा बिरामीको मुख खोल्न जबरजस्ती गर्नु हुँदैन।

औषधीको भण्डारण

औषधिहरू सुख्खा र चिसो ठाउँमा राख्नुपर्दछ। लेबलमा निर्दिष्ट नभएसम्म तिनीहरूलाई रेफ्रिजरेट गर्न आवश्यक पर्दैन। बच्चाहरू द्वारा गलत उपभोगको दुर्घटनाबाट बच्न मौखिक औषधिहरू राम्रोसँग भण्डारण गर्नुपर्दछ।

औषधि कार्यालय

स्वास्थ्य विभाग

2021 जनवरी